

Є. В. Прокопенко¹
Д. А. Мул¹

ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ БЕЗПЕКИ ПРИ ПЛАНУВАННІ ОПЕРАТИВНО-СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖПРИКОРДОНСЛУЖБИ

¹Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

Анотація

В статті теоретично проведено аналіз внутрішніх та зовнішніх загроз у безпековому середовищі, обґрунтовано актуальність формування стратегії зміцнення національної безпеки в сфері державної безпеки. Запропоновано підхід, який базується на формуванні політики безпеки при плануванні оперативно-службової діяльності підрозділів Держприкордонслужби.

Ключові слова: загроза, оперативно-службова діяльність, політика безпеки.

Abstract

This paper theoretically analyzes the internal and external threats in the security sphere, specifies the urgency of forming a strategy for strengthening national security in the sphere of state security. An approach based on the formation of a security policy in the planning of operational-service activities of units State Border Servicece.

Keywords: a threat, operational-service activities, security policy.

Функціонування Державної прикордонної служби України в умовах нових викликів і загроз, а саме: західні і південні кордони України з'являються тенденції до створення нових «народних» республік (Угорщина, Польща, Румунія), щоправда, без автоматів, а по-європейськи тихо, головна зброя прозахідних сепаратистів – паспорт громадянина Європейського Союзу; проблема «замороженого» конфлікту Придністровської Молдавської Республіки; військова окупація Російською Федерацією Автономної республіки Крим і м. Севастополя, розпалювання збройного конфлікту в східних регіонах України, що супроводжується здійсненням заходів, спрямованих на дестабілізацію політичної та економічної ситуації в Україні, розвитком тероризму та загрозою його поширення територією України.

Всі ці виклики потребують вживання рішучих заходів по підвищенню ефективності реалізації державної політики у сфері безпеки державного кордону та створенню нової системи захисту державного кордону з

Російською Федерацією та іншими суміжними державами як гарантування державного суверенітету і забезпечення національної безпеки. В свою чергу удосконалення організації та управління оперативно-службовою діяльністю підрозділів Держприкордонслужби спрямованою на мінімізацію впливу загроз прикордонній безпеці як складовій національної безпеки України. Існує потреба в розробці ефективного управлінського інструментарію, який би повною мірою забезпечував встановлення зв'язків між найхарактернішими для суміжної сторони (противника) можливостями по застосуванню сил та засобів (реалізації загрози) об'єктивне їх оцінювання та формування і вибір політики безпеки.

При формуванні політики безпеки необхідно враховувати свої можливості та всебічне забезпечення прикордонних нарядів: зброєю; спеціальними засобами; технічними засобами охорони державного кордону; засобами (комплексами) телекомунікації та інформаційно-телекомунікаційні системи; враховувати можливості фортифікаційних та інженерних споруд і загороджень; службових собак; приладів радіаційної, хімічної розвідки і дозиметричного контролю.

Необхідно також уникати помилок під час визначення того, що є можливістю, а що – загрозою, оскільки для різних викликів однакові фактори можуть мати протилежний вплив.

Планування політики безпеки характеризується високим ступенем нестабільності, що вимагає застосування системи управління на основі ранжування тактичних і оперативних задач. Саме ця система управління повинна стати основою політики безпеки умовах нестабільності зовнішнього середовища. Вона має враховувати тактичні та оперативні орієнтири і включати до свого складу підсистему формування тактичних задач, підсистему розробки оперативних цілей, підсистему ранжування задач і встановлення оперативних орієнтирів з урахуванням результатів оцінки ситуації та оперативного завдання підрозділу.

Отже, впровадження комплексної політики безпеки управління прикордонними підрозділами в умовах нестабільності зовнішнього середовища сприятиме удосконаленню процесу планування оперативно-службової діяльності, підвищенню обґрунтованості прийнятих рішень, досягненню довгострокових переваг, заснованих на можливостях і оперативного-тактичному потенціалі підрозділу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Розпорядження Кабінету міністрів України від 23 листопада 2015 р. № 1189-р «Про схвалення Стратегії розвитку Державної прикордонної служби».

2. Тосько Р. Р. Застосування методики swot-аналізу для формування стратегії зміцнення національної безпеки в сфері державної безпеки / Р. Р.

Тосько, А. В. Новікова // Молодий вчений. – 2016. - №4. – С. 337-340. -
Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_4_84

Прокопенко Євгеній Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри зв'язку, автоматизації та захисту інформації, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький, e-mail: mydocent@gmail.com

Мул Дмитро Анатолійович, кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри зв'язку, автоматизації та захисту інформації, Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький, e-mail: dmitry.mul@gmail.com

Yevhenii Prokopenko, Ph. D., assistant professor, professor of Department communications, automation and protection, National Academy of State Border Service of Ukraine named Bohdan Khmelnytsky, Khmelnytskyi, e-mail: mydocent@gmail.com.

Dmytro Mul, Ph. D., assistant professor, professor of Department communications, automation and protection, National Academy of State Border Service of Ukraine named Bohdan Khmelnytsky, Khmelnytskyi, e-mail: dmitry.mul@gmail.com